HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

3 septembrie 2020*

„Trimitere preliminară – Roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii Europene – Regulamentul (UE) nr. 531/2012 – Articolul 6a – Articolul 6e alineatul (3) – Obligația furnizorului de servicii de roaming de a aplica în mod automat tariful de roaming reglementat – Aplicare în privința consumatorilor care au optat pentru un tarif de roaming specific anterior intrării în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 531/2012”

În cauza C-539/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Landgericht München I (Tribunalul Regional din München I, Germania), prin decizia din 4 iunie 2019, primită de Curte la 15 iulie 2019, în procedura

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV

împotriva

Telefónica Germany GmbH & Co. OHG,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna L. S. Rossi, președintă de cameră, și domnii J. Malenovský și N. Wahl (raportor), judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Telefónica Germany GmbH & Co. OHG, de H. Plassmeier, Rechtsanwalt;

– pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;

– pentru Comisia Europeană, de G. Braun și L. Nicolae, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6a și a articolului 6e alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO 2012, L 172, p. 10), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 (JO 2015, L 310, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul nr. 531/2012”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Telefónica Germany GmbH & Co. OHG, un furnizor de servicii de telecomunicații care își desfășoară activitatea în special sub denumirea de „O2”, pe de o parte, și Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV (Uniunea federală a centralelor și asociațiilor de consumatori, Germania) (denumită în continuare „Bundesverband”), în legătură cu o acțiune în încetare formulată de aceasta din urmă împotriva practicilor O2 referitoare la modalitățile de trecere la noul tarif de roaming reglementat la nivelul Uniunii Europene, ca urmare a eliminării, începând cu 15 iunie 2017, a suprataxelor aplicate serviciilor de roaming cu amănuntul în interiorul Uniunii.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 531/2012

3 Potrivit articolului 2 alineatul (2) litera (r) din Regulamentul nr. 531/2012, „tariful național cu amănuntul” este definit după cum urmează:

„tariful național unitar cu amănuntul aplicat de furnizorul de servicii de roaming apelurilor efectuate și SMS-urilor trimise (ambele inițiate și terminate în rețele de comunicații publice diferite în interiorul aceluiași stat membru), precum și datelor consumate de client; în cazul în care nu există un anumit tarif național unitar cu amănuntul, tariful național cu amănuntul se consideră a fi același mecanism de tarifare cu cel aplicat clientului pentru apelurile efectuate și SMS-urile trimise (ambele inițiate și terminate în rețele de comunicații publice diferite în interiorul aceluiași stat membru), precum și datelor consumate de client în statul său membru.”

4 Articolul 6a din acest regulament, intitulat „Eliminarea suprataxelor aplicate serviciilor de roaming cu amănuntul”, prevede:

„Începând cu data de 15 iunie 2017, […] furnizorii de servicii de roaming nu percep nicio suprataxă în plus față de prețul național cu amănuntul clienților serviciilor de roaming din orice stat membru pentru niciun apel reglementat efectuat sau primit în roaming, pentru niciun mesaj SMS reglementat trimis în roaming și pentru niciun fel de servicii reglementate de date în roaming utilizate, inclusiv MMS-uri, și nicio taxă de ordin general care să permită utilizarea echipamentului terminal sau a serviciului în străinătate, sub rezerva articolelor 6b și 6c.”

5 Articolul 6b din regulamentul menționat, intitulat „Utilizarea rezonabilă”, are următorul cuprins:

„(1) Furnizorii de servicii de roaming pot să aplice […] o «politică a utilizării rezonabile» în ceea ce privește consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate furnizate la nivelul de preț național cu amănuntul, în scopul de a preveni utilizarea abuzivă sau anormală a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate de către clienții serviciilor de roaming, cum ar fi utilizarea acestor servicii de către clienții serviciilor de roaming într-un alt stat membru decât cel al furnizorului lor național în alte scopuri decât pentru călătoriile periodice.

Orice politică a utilizării rezonabile permite clienților furnizorului de servicii de roaming să consume volume de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la nivelul de preț național cu amănuntul aplicabil care este compatibil cu planul tarifar al fiecăruia dintre ei.

(2) Articolul 6e se aplică serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate care depășesc orice limită în temeiul oricărei politici a utilizării rezonabile."

6 Potrivit articolului 6c alineatul (1) din Regulamentul nr. 531/2012, intitulat „Durabilitatea eliminării supratаxelor de roaming cu amănuntul":

„În situații specifice și excepționale, în vederea asigurării durabilității modelului național de taxare, dacă un furnizor de servicii de roaming nu este capabil să își recupereze costurile globale reale și preconizate ale furnizării de servicii de roaming reglementate în conformitate cu articolele 6a și 6b din veniturile sale globale efective și preconizate generate de furnizarea unor astfel de servicii, furnizorul de servicii de roaming respectiv poate solicita autorizația de a aplica o supratаxă. Această supratаxă se aplică numai în măsura în care este necesară pentru recuperarea costurilor de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, ținând seama de tarifele de gros maxime aplicabile."

7 Articolul 6e din acest regulament, intitulat „Furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate", prevede la alineatele (1) și (3):

„(1) Fără a aduce atingere celui de al doilea paragraf, în cazul în care un furnizor de servicii de roaming aplică o supratаxă pentru consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate care depășesc orice limite stabilite prin politica utilizării rezonabile, aceasta îndeplinește următoarele cerințe (exclusiv TVA):

[…]

(3) Furnizorii de servicii de roaming pot oferi, iar clienții serviciilor de roaming pot alege în mod intenționat un alt tarif de roaming decât cel stabilit în conformitate cu articolele 6a, 6b și 6c și cu alineatul (1) din prezentul articol, în virtutea căruia clienții serviciilor de roaming beneficiază de un tarif diferit pentru serviciile de roaming reglementate decât cel de care ar fi beneficiat în absența unei astfel de alegeri. Furnizorul de servicii de roaming reamintește respectivilor clienți ai serviciilor de roaming care este natura avantajelor în materie de roaming la care renunță.

Fără a aduce atingere primului paragraf, furnizorii de servicii de roaming aplică în mod automat tariful stabilit în conformitate cu articolele 6a și 6b și cu alineatul (1) din prezentul articol tuturor clienților existenți și noi ai serviciului de roaming.

Orice client al serviciilor de roaming poate solicita în orice moment trecerea la sau de la tariful stabilit în conformitate cu articolele 6a, 6b și 6c și cu alineatul (1) din prezentul articol. În cazul în care clienții serviciilor de roaming aleg în mod intenționat să treacă de la sau înapoi la tariful stabilit în conformitate cu articolele 6a, 6b și 6c și cu alineatul (1) din prezentul articol, orice astfel de modificare se face în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii, este gratuită și nu implică condiții sau restricții legate de elemente ale abonamentelor altele decât serviciile de roaming. Furnizorii de servicii de roaming pot amâna modificarea până în momentul în care tariful de roaming anterior a fost valabil timp de o perioadă minimă precizată care să nu depășească două luni."

8 Articolul 6f din regulamentul menționat, intitulat „Supratаxe tranzitorii de roaming cu amănuntul", prevede:

„(1) De la 30 aprilie 2016 până la 14 iunie 2017, furnizorii de servicii de roaming pot aplica o supratаxă în plus față de prețul național cu amănuntul pentru furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate.

(2) Pe perioada menționată la alineatul (1) din prezentul articol, articolul 6e se aplică *mutatis mutandis*."

9 Articolul 14 din Regulamentul nr. 531/2012, intitulat „Transparența tarifelor cu amănuntul ale apelurilor și ale mesajelor SMS în roaming", prevede la alineatul (3):

„Furnizorii de servicii de roaming oferă tuturor clienților informații complete cu privire la tarifele de roaming aplicabile în momentul contractării abonamentului. De asemenea, furnizorii de servicii de roaming oferă clienților serviciilor lor de roaming informații actualizate cu privire la tarifele de roaming aplicabile, fără întârzieri nejustificate, de fiecare dată când acestea se modifică.

Furnizorii de servicii de roaming trimit un *memento*, la intervale de timp rezonabile, tuturor clienților care au optat pentru un alt tarif."

Regulamentul nr. 2015/2120

10 Considerentele (21) și (25) ale Regulamentului 2015/2120 enunță:

„(21) Obiectivul de politică stabilit în [Regulamentul nr. 531/2012 în versiunea inițială] este ca diferența dintre tarifele de roaming și cele naționale să se apropie de zero. Cu toate acestea, obiectivul final de a elimina diferența dintre tarifele naționale și tarifele de roaming nu poate fi atins în mod durabil cu nivelul observat al tarifelor de gros. Prin urmare, prezentul regulament stabilește că suprataxele de roaming cu amănuntul ar trebui eliminate începând cu 15 iunie 2017, cu condiția ca problemele actuale observate pe piețele de gros pentru servicii de roaming să fi fost rezolvate. În acest sens, Comisia [Europeană] ar trebui să efectueze o analiză a pieței serviciilor de roaming de gros și ar trebui să prezinte o propunere legislativă bazată pe rezultatul acestei analize.

[…]

(25) Pentru a asigura o tranziție fără probleme de la Regulamentul [nr. 531/2012 în versiunea inițială] la eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul, [în] prezentul regulament ar trebui să se introducă o perioadă de tranziție, în care furnizorii de servicii de roaming ar trebui să aibă posibilitatea de a adăuga o supratаxă la prețurile practicate pe piața internă pentru serviciile de roaming cu amănuntul reglementate furnizate. Acest regim tranzitoriu ar trebui să pregătească deja schimbarea fundamentală a abordării, prin încorporarea roamingului la nivelul Uniunii în cadrul planurilor tarifare naționale oferite în cadrul diferitor piețe naționale. În consecință, punctul de plecare al regimului tranzitoriu ar trebui să fie prețurile cu amănuntul pe plan național, care pot fi supuse unei suprataxe care nu poate depăși tariful maxim de gros al serviciilor de roaming aplicabile în perioada imediat anterioară perioadei de tranziție. Un astfel de regim tranzitoriu ar trebui, de asemenea, să asigure reducerea semnificativă a prețurilor pentru clienți de la data aplicării prezentului regulament și nu ar trebui, în cazul în care se adaugă la prețul cu amănuntul pe plan național, să conducă în niciun caz la un preț cu amănuntul mai ridicat decât tariful maxim cu amănuntul al serviciilor de roaming reglementate, aplicabil în perioada imediat anterioară perioadei de tranziție."

Litigiul principal și întrebarea preliminară

11 Telefónica Germany este un furnizor de servicii de telecomunicații care propune, printre altele, servicii de comunicații mobile, sub denumirea de „O2".

12 În urma adoptării Regulamentului 2015/2120, O2 a publicat pe site-ul său internet, www.o2online.de, informații privind modalitățile de trecere la noul tarif de roaming reglementat la nivelul Uniunii, care corespunde în principiu serviciului „*Roam like at home*” (roaming la tarifele naționale) (denumit în continuare „RLTN”). Mai precis, în secțiunea intitulată „Informații generale” a acestui site se arătau următoarele:

„Toți clienții O2 pot, de la 22 mai 2017, să treacă prin SMS la tariful de roaming UE reglementat. Pentru aceasta, vă solicităm să trimiteți un SMS cu indicația «DA» la 65544. Veți trece atunci în mod automat la tariful reglementat. Atunci când modificarea va fi fost efectuată cu succes, veți primi un SMS de confirmare.”

13 Din secțiunea intitulată „Cum se trece la tariful de roaming UE reglementat?” a site-ului menționat reiese că:

„În principiu, puteți să treceți foarte simplu și oricând la noul tarif de roaming UE reglementat prin intermediul aplicației [informatice] a O2. Toți clienții O2 pot de asemenea, începând cu 22 mai 2017, să treacă prin SMS la tariful de roaming UE reglementat. Pentru aceasta, vă solicităm să trimiteți un SMS cu indicația «DA» la 65544. Veți trece atunci în mod automat la tariful reglementat. Atunci când modificarea va fi fost efectuată cu succes, veți primi un SMS de confirmare.

În cazul în care în prezent beneficiați deja de tariful de roaming UE reglementat (cunoscut și sub denumirea de «*Roaming Basic*» [servicii de roaming de bază] sau de «*Weltzonenpack*» [pachet zonă mondială] ori de «*Mobiles Internet Ausland*» [internet mobil în străinătate], veți fi transferat la noul tarif până la 15 iunie 2017, fără a fi necesar să întreprindeți vreun demers în acest scop. Tariful de roaming UE reglementat de care beneficiați în prezent va fi înlocuit automat cu noul tarif de roaming UE reglementat, iar începând din 15 iunie 2017 veți beneficia de condițiile naționale ale tarifului dumneavoastră (pentru apeluri vocale, SMS-uri și servicii de comunicații de date) și în celelalte țări din [Uniune].”

14 Potrivit Bundesverband, modalitățile de trecere la noul tarif de roaming reglementat, astfel cum au fost indicate pe site-ul internet al O2, impuneau în esență clienților O2 care anterior datei de 15 iunie 2017 beneficiau de un alt tarif decât tariful de roaming reglementat (denumit în continuare „celălalt tarif” sau „tariful alternativ”) să transmită către O2 o declarație specială pentru a beneficia de avantajele noului tarif de roaming reglementat, în special de RLTN, prin trimiterea unui SMS și/sau prin intermediul aplicației informatice a O2. Întrucât a considerat că această practică era contrară în special articolului 6a și articolului 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012, Bundesverband a sesizat instanța de trimitere, Landgericht München I (Tribunalul Regional din München I, Germania), cu o acțiune în încetarea acestei practici.

15 În cadrul acestei acțiuni, Bundesverband arată că, în virtutea acestor dispoziții, RLTN trebuia să fie aplicat automat tuturor consumatorilor de la data intrării în vigoare a regulamentului menționat, și anume 15 iunie 2017. O2 ar fi ținut deci să procedeze astfel încât toți clienții săi să beneficieze în mod automat de RLTN, indiferent dacă anterior optaseră sau nu pentru tariful alternativ. Prin urmare, O2 nu poate solicita clienților săi care beneficiază de celălalt tarif să își manifeste voința de a schimba tariful pentru a beneficia de RLTN.

16 Telefónica Germany, în ceea ce o privește, susține că, în cadrul aplicării Regulamentului nr. 531/2012, trebuie să se distingă între două tipuri de tarife de roaming, și anume tariful reglementat și tariful așa-zis „alternativ”. Tariful reglementat ar fi un tarif standard care în principiu nu ar putea face obiectul niciunei majorări în raport cu tariful național cu amănuntul, în timp ce tariful alternativ ar putea prevedea condiții care să se îndepărteze de cele ale tarifului național cu amănuntul. Potrivit Telefónica Germany, acest regulament impune ca clienții care beneficiau deja de tariful reglementat

înainte de 15 iunie 2017 să beneficieze în mod automat de RLTN. În schimb, în temeiul articolului 6e alineatul (3) din același regulament, obligația de a trece automat la RLTN nu s-ar aplica clienților care beneficiau de tariful alternativ la data de 15 iunie 2017.

17 Instanța de trimitere consideră că problema dacă, începând cu 15 iunie 2017, noul tarif de roaming reglementat trebuia să fie aplicat automat tuturor clienților este determinantă pentru soluționarea litigiului principal, cu atât mai mult cu cât nici chiar după data limită de 15 iunie 2017 O2 nu luase măsurile necesare ca de acest tarif să beneficieze toți clienții care erau supuși tarifului alternativ.

18 În aceste condiții, Landgericht München I (Tribunalul Regional din München I) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6a și articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 trebuie interpretate în sensul că, începând cu 15 iunie 2017, furnizorii de servicii de comunicații mobile trebuie să aplice în mod automat tuturor clienților tariful reglementat prevăzut la articolul 6a din Regulamentul nr. 531/2012, indiferent dacă acești clienți beneficiau până la acea dată de un tarif reglementat sau de un tarif de roaming special, așa-numitul tarif alternativ?”

Cu privire la întrebarea preliminară

19 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 6a și articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 trebuie interpretate în sensul că noul tarif de roaming reglementat prevăzut la articolul 6a din acest regulament se aplică în mod automat începând cu 15 iunie 2017 nu numai clienților care dispuneau deja de un tarif de roaming reglementat, ci și clienților care până la acea dată optaseră pentru un alt tarif.

20 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, pentru a interpreta o dispoziție de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care ea face parte (Hotărârea din 3 octombrie 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland și alții, C-197/18, EU:C:2019:824, punctul 48, precum și jurisprudența citată).

21 În primul rând, trebuie să se constate, mai întâi, că din modul de redactare a articolului 6a din Regulamentul nr. 531/2012 reiese că trecerea la RLTN trebuia să se efectueze în mod general, începând cu 15 iunie 2017, în privința „clienților serviciilor de roaming din orice stat membru”, fără ca această dispoziție să conțină excepții sau rezerve legate de acești „clienți de servicii de roaming” și nici, *a fortiori*, rezerve legate de problema dacă acești clienți beneficiau până atunci de un alt tarif. Astfel, singurele rezerve exprimate la articolul 6a din Regulamentul nr. 531/2012 rezultă din articolul 6b, intitulat „Utilizarea rezonabilă”, și din articolul 6c, intitulat „Durabilitatea eliminării suprataxelor de roaming cu amănuntul”, din acest regulament, care definesc cadrul în care furnizorii de servicii de roaming pot aplica o politică de utilizare rezonabilă a RLTN și, respectiv, pot percepe în mod excepțional suprataxe pentru servicii de roaming.

22 În continuare, caracterul automat al trecerii la tariful de roaming reglementat în privința tuturor clienților este confirmat de modul de redactare a dispozițiilor articolului 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012.

23 Astfel, pe de o parte, primul paragraf al acestei dispoziții conferă furnizorilor de servicii de roaming posibilitatea de „a oferi”, iar clienților serviciilor de roaming posibilitatea de „a alege în mod intenționat” un „alt tarif de roaming decât cel stabilit în conformitate cu articolele 6a, 6b și 6c […] de care ar fi beneficiat în absența unei astfel de alegeri”. Articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 instituie, așadar, un sistem de derogare (*opt-out*) potrivit căruia, în esență, dacă un client nu dorește să beneficieze de RLTN, trebuie să își manifeste această dorință în mod expres. În plus,

această interpretare este confirmată de ultima teză a primului paragraf al acestei dispoziții, care prevede că „[f]urnizorul de servicii de roaming reamintește respectivilor clienți ai serviciilor de roaming care este natura avantajelor în materie de roaming la care renunță [dacă aceștia din urmă ar alege un alt tarif de roaming decât cel stabilit în conformitate cu articolele 6a, 6b și 6c din acest regulament]”. De asemenea, textul aceleiași dispoziții nu stabilește un cadru temporal referitor la aplicarea sa, ceea ce permite să se deducă faptul că o astfel de alegere de *opt-out* putea fi efectuată chiar înainte de data limită de 15 iunie 2017. Astfel, în scopul exercitării unei asemenea alegeri înainte de această dată și al menținerii unui alt tarif după aceasta, furnizorii de servicii de roaming erau obligați să contacteze înainte de aceeași dată clienții în cauză pentru a-i întreba dacă doreau să își păstreze celălalt tarif, amintindu-le „natura avantajelor în materie de roaming la care renunță”. În conformitate cu această normă, dacă un client răspundea negativ sau nu răspundea, el era supus automat tarifului RLTN.

24 Pe de altă parte, al doilea paragraf al articolului 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 confirmă că „furnizorii de servicii de roaming aplică în mod automat [tariful de roaming reglementat] tuturor clienților existenți și noi ai serviciului de roaming”. Prin urmare, faptul că această aplicare automată privește „toți clienții”, fără distincție în funcție de profilul clienților sau de tariful care le era aplicabil până atunci, este fără echivoc. În acest sens, segmentul introductiv de teză al acestui al doilea paragraf („fără a aduce atingere primului paragraf”) servește la a sublinia că celălalt tarif poate fi oferit în continuare chiar și după intrarea în vigoare a tarifului RLTN cu condiția să fie îndeplinite condițiile prevăzute la primul paragraf al articolului 6e alineatul (3) menționat, în special ca clientul să îl fi „ale[s] în mod intenționat”.

25 În al doilea rând, în ceea ce privește contextul în care se încadrează articolul 6a și articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012, trebuie arătat că aceste dispoziții au fost introduse prin Regulamentul 2015/2120 în vederea eliminării suprataxelor aplicate serviciilor de roaming cu amănuntul în interiorul Uniunii.

26 Astfel, după cum reiese din considerentul (21) al Regulamentului 2015/2120, legiuitorul Uniunii a constatat că, ținând seama de nivelul observat al tarifelor de gros, eliminarea diferenței dintre tarifele de roaming și cele naționale, care constituia obiectivul final al Regulamentului nr. 531/2012, astfel cum enunță considerentul (3) al acestui regulament în versiunea inițială, nu putea fi atinsă în mod durabil, motiv pentru care s-a decis eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul începând cu 15 iunie 2017.

27 Caracterul automat al acestei treceri la RLTN reiese de asemenea din considerentul (25) al Regulamentului 2015/2120, unde se arată că ar trebui prevăzută o „perioadă de tranziție, în care furnizorii de servicii de roaming ar trebui să aibă posibilitatea de a adăuga o suprataxă la prețurile practicate pe piața internă […]”, fără a se face însă referire la celălalt tarif sau măcar la posibilitatea de a condiționa aplicarea RLTN de o declarație corespunzătoare a clienților către furnizori.

28 În această privință trebuie să se considere că, desigur, Regulamentul nr. 531/2012 în versiunea inițială urmărea să stabilească la nivelul Uniunii tariful maxim cu amănuntul prin intermediul unui tarif reglementat, denumit „eurotarif”, și prevedea că acesta se aplica în mod automat începând cu 1 iulie 2012 tuturor clienților serviciilor de roaming existenți, cu excepția celor care optaseră deja în mod intenționat pentru un tarif de servicii de roaming diferit de cel care le-ar fi fost acordat în lipsa acestei alegeri. O dovadă în acest sens sunt considerentele (48) și (77) ale Regulamentului nr. 531/2012 în versiunea inițială, precum și, în ceea ce privește „eurotariful pentru apelurile vocale”, articolul 8 alineatele (2) și (3) din același regulament, în ceea ce privește „eurotariful SMS”, articolul 10 alineatele (2) și (4) din acest regulament, iar în ceea ce privește „eurotariful pentru date”, articolul 13 alineatele (2) și (3) din regulamentul menționat.

29 Însă toate aceste dispoziții din versiunea inițială a Regulamentului nr. 531/2012 referitoare la aplicarea automată a eurotarifului nu numai că au fost abrogate, ci răspundeau și unei *ratio legis* diferite, potrivit căreia clientul putea beneficia de un alt tarif, care era mai mic decât eurotariful. Astfel, în special articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 în versiunea inițială se referă la un „tarif care este în mod evident mai redus decât eurotariful pentru date”.

30 În schimb, în cazul RLTN, o diferență de preț între celălalt tarif de roaming în Uniune și tariful de roaming reglementat este în principiu exclusă.

31 Prin urmare, fără a exclude că trecerea automată la RLTN ar putea în anumite cazuri, ca urmare a unei eventuale readaptări a contractului de servicii de roaming, să aibă drept consecință retragerea anumitor avantaje legate de nevoile individuale ale unui client, voința legiuitorului Uniunii de a privilegia introducerea automată a RLTN în privința tuturor clienților este fără echivoc.

32 În al treilea rând, această interpretare este confirmată de obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 531/2012, care, astfel cum reiese din articolul 1 alineatul (2) și din considerentul (21) al Regulamentului 2015/2120, este „realiz[area] unei piețe interne a serviciilor de comunicații mobile în care, în cele din urmă, să nu existe nicio diferențiere între tarifele naționale și cele de roaming”. Prin urmare, în timp ce trecerea automată la RLTN pentru toți clienții de servicii de roaming este pe deplin conformă cu acest obiectiv, în schimb, cerința unei activări a RLTN prin intermediul unei manifestări de voință exprese (*opt-in*) ar risca să contravină acestui obiectiv în situațiile în care celălalt tarif rămâne superior tarifului național.

33 În această privință trebuie subliniat că regimurile de *opt-in* și de *opt-out* determină neplăceri echivalente pentru clienți, întrucât ele constau, ambele, în a-i invita pe aceștia din urmă să își exprime voința în fața furnizorului de servicii de roaming. Legiuitorul Uniunii a apreciat însă că sistemul de trecere automată la RLTN era sistemul care permitea într-un mod mai eficace, în special ca urmare a faptului că, într-un sistem de derogare (*opt-out*), tăcerea echivalează cu aprobarea RLTN, să se atingă obiectivul vizat de Regulamentul nr. 531/2012, care constă în realizarea pieței interne a comunicațiilor mobile în care să nu existe nicio diferențiere între tarifele naționale și cele de roaming.

34 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 6a și articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul nr. 531/2012 trebuie interpretate în sensul că, începând cu 15 iunie 2017, furnizorii de servicii de roaming erau ținuți să aplice în mod automat tuturor clienților lor tariful de roaming reglementat prevăzut, printre altele, la articolul 6a din acest regulament, indiferent dacă acești clienți optaseră anterior pentru un tarif de roaming reglementat sau pentru un alt tarif, cu excepția cazului în care înainte de data limită de 15 iunie 2017 aceștia și-au manifestat în mod expres alegerea de a beneficia de un asemenea alt tarif, în conformitate cu procedura prevăzută în acest scop la articolul 6e alineatul (3) primul paragraf din regulamentul menționat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

35 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 6a și articolul 6e alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE)

2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015, trebuie interpretate în sensul că, începând cu 15 iunie 2017, furnizorii de servicii de roaming erau ținuți să aplice în mod automat tuturor clienților lor tariful de roaming reglementat prevăzut, printre altele, la articolul 6a din acest regulament, indiferent dacă acești clienți optaseră anterior pentru un tarif de roaming reglementat sau pentru un alt tarif, cu excepția cazului în care înainte de data limită de 15 iunie 2017 aceștia și-au manifestat în mod expres alegerea de a beneficia de un asemenea alt tarif, în conformitate cu procedura prevăzută în acest scop la articolul 6e alineatul (3) primul paragraf din regulamentul menționat.

Semnături